

Behåll förprovningen av svenska djurstallar

Motioner vill ta bort obligatoriska kravet om förprovning av djurstallet. Men om man verkligen är intresserad av djurvälstånd ska sättas i centrum måste förprovningen få finnas kvar, skriver Bo Algers, Djurskyddet Sverige och Vi Konsumenter med flera.

370

Bo Algers, professor emeritus, SLU, Åsa Hagelstedt, Generalsekreterare, Djurskyddet Sverige samt Gunnela Ståhle Ordförande, Vi Konsumenter är tre av debattskribenterna. FOTO: SLU/ Djurskyddet Sverige

I två motioner till riksdagen föreslås att det i dag obligatoriska kravet om en förprovning av djurstallar vid ny- och ombyggnader ska tas bort. Detta med argument om att förenklingar och fokus på funktion och djurvälstånd bör sättas i centrum. Förprovningen syftar till att skydda såväl djur som djurägare.

Den minskar risken för felinvesteringar som genererar dålig djurhälsa och djurvälstånd. En sådan förprovning tjänar både bonden och djuren på.

En djurägare som investerat miljoner i ett djurstall ska inte behöva drabbas av att djuren mår dåligt och produktionen minskar på grund av bristande djurvälstånd och ökade djurhälsoproblem. Länsstyrelsen med god kompetens och med stöd av djurskyddsföreskrifterna säkerställer att djurens miljö förebygger problem. Mångåriga erfarenheter visar att de som ritat och byggt djurstallar ofta ger förslag på byggnadslösningar som inte är lämpliga för djuren och som står i strid med gällande bestämmelser.

Om man verkligen är intresserad av att funktion och djurvälstånd ska sättas i centrum måste förprovningen få finnas kvar. Att lämna denna viktiga funktion till marknaden är att svika både djur och djurhållare.

Ett exempel ur verkligheten är att ett stall för lösgående mjölkkor ritades och byggdes av firmor utan det nödvändiga utrymmet framför djuren när de ligger i sina båsängar. Detta utrymme är mycket viktigt för korna att använda när de reser sig upp.

Det kan tyckas att nämnda exempel är konstruerat, men tyvärr hände detta på riktigt och många år efter att kunskapen om sambandet mellan bristande utrymme, juverinflammationer och ökad antibiotikaanvändning var känd och kommunicerad. Här brast förprovningen och lantbrukaren står där med sin gjorda investering och onödigt djurlidande liksom ökad förekomst av juverinflammationer med minskad lönsamhet.

På senare år har, inte minst från politikerhåll, hörts att vi inte ska ha en massa djurskyddsbestämmelser utan i stället använda oss av djurbaserade välfärdsparemetrar. I det beskrivna fallet är den ökade förekomsten av juverinflammationer välfärdsparemetern. Så med den vet vi att djuren har det sämre. Förprovning av djurstallar, när den fungerar som tänkt, sparar lidande för väldigt många lantbruksdjur och pengar för lantbrukare.

Visst finns det rådgivare med goda kunskaper för att bygga djurstallar på ett bra sätt, men det är långt ifrån alltid som sådana tillfrågas. Jordbruksverket utvärderade systemet med förprovning i en rapport och kom då med ett antal förslag varav de flesta genomförts. Bland annat har förprovningsskravet för vissa typer av ärenden ersatts med ett obligatoriskt anmälningsförfarande och samarbetet på länsstyrelserna mellan djurskyddshandläggare och förprovningshandläggare har ökat.

Genomgripande förenklingar och effektiviseringar med fokus på funktion och djurvälstånd har således redan genomförts av Jordbruksverket och länsstyrelserna och fler av förslagen kan komma att genomföras om en ny djurskyddslag kommer på plats.

Motionärerna säger att man vill minska ytterligare på regelverken och förenkla för bonden. Men den bonde som står i ett för trångt djurstall och kor med juverinflammationer hade nog tyckt att det var enklare att ändra stallets utformning medan det fortfarande bara var en byggnadsritning.

Bo Algers, professor emeritus, SLU

Åsa Hagelstedt, Generalsekreterare, Djurskyddet Sverige

Carl-Johan Lidman, ordförande, och Lillemor Wodmar, generalsekreterare, Svenska Djurskyddsföreningen

Katarina Lingehag-Ekholm, Compassion in World Farming, Sverige

Roger Pettersson, generalsekreterare, World Animal Protection Sverige

Helena Röcklinsberg, docent i etik, SLU

Margareta Stéen, docent, Nationellt Centrum för djurvälstånd, SLU

Gunnela Ståhle, Ordförande, Vi Konsumenter